

Content uitwisseling op Curaçao

Allard Bijlsma, ict-trainer bij ECNO en directeur van uitgeverij De Rode Planeet, heeft in maart van dit jaar op Curaçao trainingen verzorgd aan docenten en directieleden uit het primair en voortgezet onderwijs. **De cursisten kregen in twee weken tools aangereikt waarmee zij zelf op eenvoudige wijze les- en toetsmateriaal kunnen maken. Daarbij is een Content Management Systeem ontwikkeld waarbinnen het materiaal gedeeld kan worden.**

Dit jaar heb ik van 6 tot en met 20 maart maar liefst negentien dagdelen training verzorgd aan leerkrachten en directieleden uit het primair en voortgezet onderwijs. De cursisten zijn actief aan de slag gegaan met programma's waarmee ze ontbrekende stukken leerstof digitaal kunnen gaan vormgeven. Op Curaçao is grote behoefte aan lesmateriaal in het Papiaments en in toenemende mate ook in het Spaans. Voor wereldoriëntatie, verkeersonderwijs en toerisme is direct inzetbaar materiaal nodig. Er wordt veel gewerkt met materialen uit Nederland, maar veel hoofdstukken uit bestaande boeken zijn op Curaçao onbruikbaar. Materiaal voor remedial teaching moet allemaal op het eiland worden ontwikkeld. Louis Hilgers van EduCos heeft anderhalf jaar gewerkt aan de totstandkoming van dit project. Harry Hoeve van het RK Centraal Schoolbestuur is inhoudelijk verantwoordelijk voor het project dat u kunt volgen via www.curacao-ict.net.

Content uitwisseling

Doel is met ruim vijftig scholen gezamenlijk lesmateriaal te maken en te verzamelen en het resultaat online met elkaar te delen. Hierbij wordt de Nederlandse variant van de internationale uitwisselstandaard IEEE LOM gebruikt. Daarbij wordt elk pakketje lesmateriaal beschreven voor achttien velden. Deze velden liggen vast, maar hoeven niet allemaal gebruikt te worden. Het gaat om velden als identificatie, titel, taal, naam, trefwoorden, versie, status, bestandsformaat, soort leerbron, beoogde eindgebruiker, context, beoogde leeftijdsgroep, kosten en auteursrechten. In Nederland is deze standaard bekend vanuit het project 'educatieve contentketen'. Voor de uitwisseling wordt gebruik gemaakt van

het Jinny CMS, die een module 'content uitwisseling' aan boord heeft. Gebruikers kunnen vanuit elk programma ZIP's met lesmateriaal uploaden naar de database van het CMS. De achttien velden binnen IEEE LOM worden daarbij uitgelezen en geïndexeerd. Het pakketje is daarna direct voor medegebruikers te zoeken, te vinden en te downloaden. Op Curaçao is content uitwisseling door dit project een bereikbaar doel geworden. Iedere leerkracht en docent kan de eigen leermiddelen beschrijven, uploaden of downloaden. Er gaat enkel nog wat tijd overheen om de bestaande content om te zetten en online te plaatsen. Hier zijn ontwikkelteams al mee aan de slag gegaan.

De gebruikte programma's

Voor het maken en uitwisselen van educatieve leermaterialen en multimediale applicaties is gekozen voor programma's die al jaren standaard zijn in veel landen [zie kader]. De taal is afwisselend Nederlands, Engels en waar mogelijk Papiaments. De deelnemers aan de trainingen zullen als trainer de kennis over de programma's verder over de tientallen scholen verspreiden. Met de software kunnen de scholen vrijwel elk soort van digitaal lesmateriaal zelf maken én met elkaar op uniforme wijze uitwisselen. De meeste trainingen duurden ongeveer vijf uur, een enkele drie uur. Alle cursisten zijn gefaciliteerd met de programma's, het cursusmateriaal en hebben toegang tot de gezamenlijke website.

Het vervolg

Na de eerste trainingen is helder geworden dat er vooral behoefte is aan materiaal voor het werken met het Papiaments en aan aanvullende materialen bij bestaande

methodes. Het programma OpenMind bleek voor elke deelnemer een eye-opener. Iedereen wilde hiermee aan de slag gaan voor het maken van verslagen, een planning, en het maken van lesmateriaal dat direct online geplaatst kan worden. De ict-kennis bij leerkrachten en docenten is prima en de internetverbindingen verbeteren per maand. Door eerst in kleine teams aan de slag te gaan met de software en het ontwikkelen van pilot-materiaal, zal een verdere uitrol naar alle scholen en alle leerkrachten en docenten bewerkstelligd worden. Via de website blijft het project online begeleid worden. Alles dat wordt gemaakt komt direct ten goede aan de meer dan vijftig deelnemende scholen. Licenties voor de software zijn afgedekt voor alle scholen en alle leerkrachten en docenten thuis.

Inmiddels hebben ook andere landen en andere besturen op Curaçao interesse getoond in een vergelijkbaar project. Ook in Nederland is interesse in dergelijke projecten, waarbij het soms zal gaan om meer dan honderd scholen tegelijk. Het is echter niet ondenkbaar dat waar in Nederland veelal nog over gesproken wordt, op Curaçao, dit jaar realiteit wordt: een op bestuurlijk niveau ontsloten online doorzoekbare database met duizenden online te vinden leermiddelen.Voor mij waren het twee zware, maar uitermate boeiende weken op een wonderschoon eiland. De mensen waren gastvrij, het eten heerlijk. Terwijl het in Nederland nog alle nachten vroom, was het daar gewoon elke dag dertig graden. We gaan zeker nog een keer terug, al was het maar om de beroemde drijvende Emmabrug, 'the swinging lady', eindelijk te zien. Die was een jaartje weg wegens werkzaamheden.

Enkele cursisten met achter zich [v.l.n.r.] Louis Hilgers, Anna Titawanno, Harry Hoeve en Allard Bijlsma

RT-specialisten uit het primair onderwijs volgen een training WinToets.

- **OpenMind 2:** programma voor het omzetten van gedachten naar leerplannen en lesmateriaal. Ideaal voor de inzet door directies, teams en ict-coördinatoren voor het maken van [onderwijs]plannen. Zeer geschikt voor het maken van lesmateriaal als online lesbrieven, webquests en complete leerboeken. Prima voor leerlingen in het voortgezet onderwijs die praktische opdrachten en andere werkstukken moeten maken. Leertijd: 2 uur. Levert op: uitwisselbare ZIP.
- **WinToets 3.1 PRO:** programma voor het maken van voorleesboeken, [adaptieve] toetsen, zelftoetsen, oefeningen en voor het aanbieden van leerstof. Sinds april 2006 kan het ook gebruikt worden voor het afnemen van enquêtes en vragenlijsten. Via het onderdeel WinMenu kan het geheel vanuit een netwerk worden ontsloten en gelogd. Een spellingchecker voor het Papiaments is aanwezig. WinAfname is speciaal voor dit project vertaald naar het Papiaments. WinToets kan direct wegschrijven naar een lom-package, in te lezen in Jinny CMS. Leertijd: 8 uur. Levert op: uitwisselbare ZIP.
- **Mediator 8:** programma voor het maken van Flash-websites, cd-romproducties en zelfstandig draaiende applicaties voor een pc of netwerk. Leerlingen maken er digitale werkstukken mee, docenten hun ontbrekende software. Leertijd: 10 uur. Levert op: uitwisselbare ZIP.
- **MijnEigenKrant:** programma waarmee kinderen hun eigen webkrant kunnen maken. Hiervoor stellen ze een redactie samen, schrijven artikelen, kiezen afbeeldingen en delen de krant in. Alle websjablonen zijn vertaald naar het Papiaments. Leertijd: 2 uur. Levert op: uitwisselbare ZIP.
- **EduBouwdoos 3.1:** reeks programma's waarvan het nieuwe WinMeta in het project wordt gebruikt. Dit programma kan van elke verzameling leermaterialen een uitwisselbare ZIP met ims-manifest en lom.xml maken, in te lezen in de contentuitwisselmodule van Jinny CMS. Leertijd: 1 uur. Levert op: ZIP met lom.xml.
- **Jinny CMS:** via dit educatief CMS wordt het project online begeleid. De gebruikte nieuwe versie 1.5 kent een contentuitwisselmodule op basis van IEEE LOM en bevat WinToets 3.1 WEB, waarmee online toetsen uit WinToets kunnen worden afgenomen. Alle cursisten hebben via een eigen inlog toegang tot hun eigen pagina's. Bedoeling is een steeds grotere groep docenten mee te laten bouwen aan de inhoud van de site. Leertijd: 3 uur.

web/links

De Rode Planeet: www.drp.nl
EduCos: www.educos.nl
RKCS: www.rkcs.org
Projectsite: www.curacao-ict.net
Educatieve contentketen: contentketen.kennisnet.nl